

Nesbyen kommune

Arkivreferanse: 2024/1488-4

Saksbehandler: Bente Rudrud Herdlevær

Saksfremlegg

Budsjett 2025 og Handlingsplan 2025-2028 til offentlig høring

Saksnr:	Utvalg	Møtedato
	Formannskap	
	Formannskap	21.11.2024
	Kommunestyret	12.12.2024

Saksdokument:

Vedlegg

- 1 Budsjett 2025 og økonomiplan
- 2 NesbyenSoknBudsjett2025SøknadKommune
- 3 NesbyenSoknBudsjett2025Utkast
- 4 2024 Søknad om Driftstilskudd og Matchingmidler til Nesbyen kommune Copy
- 5 budsjettbrev 2025 - Nesbyen.pdf
- 6 Levetidsanalyse VA - Nesbyen kommune (2022_11_15)[1]

Saksopplysninger:

Kommunestyret skal en gang i året vedta budsjett for kommende driftsår. Budsjettet er bindende for organisasjonens arbeid i budsjettåret. Det skal også vedtas en handlingsplan som skal omfatte neste fireårsperiode. Handlingsplanen skal synliggjøre økonomiske konsekvenser de etterfølgende år av tiltak i årsbudsjettet og gi uttrykk for kommunens mål og strategier basert på kommuneplanens langsiktige deler.

Kommunedirektøren har ansvar for å fremme forslag til årsbudsjett og handlingsplan. Formannskapet har ansvar for å innstille til kommunestyret. Innstillingen skal legges ut til alminnelig ettersyn tidsnok til at allmennheten får anledning til reelt å vurdere de fremsatte

forslag og senest 14 dager før innstillingen behandles av kommunestyret. Kravet om alminnelig ettersyn gjelder likevel ikke ved innstilling som gjelder endringer i årsbudsjettet eller økonomiplanen. Det er kommunestyret selv som vedtar årsbudsjett og handlingsplan, og vedtaket skal fattes innen utgangen av året før det aktuelle budsjettåret.

Grunnlaget for kommunedirektørens arbeid med budsjett og handlingsplan er gjeldende kommuneplan, kommunestyrets ulike vedtak, «Bærekraftige Nesbyen 2030» Forpliktendeplan del 1 vedtatt i kommunestyret 20.juni 2024, tertialrapporter gjennom året og sentrale føringer fra statsbudsjettet. Kommunedirektøren presenterer sitt forslag for formannskapet i møte 23.10.2024. Det foreslås endringer i kommunens prisliste for kommunale tjenester. Prislisten er integrert i handlingsplandokumentet og vedtas som en del av budsjett 2025. Formannskapet legger budsjettsaken ut til høring med eventuelle kommentarer i sitt møte 23. oktober. Endelig behandling i formannskapet blir 21. november med innstilling til kommunestyret. Kommunestyret behandler sak om budsjett 2025 og Handlingsplan 2025-2028 i sitt møte 12. desember.

Overstående er i tråd med kommunelovens §§ 14-1 og 14-2, som beskriver kommunestyrets plikter i forbindelse med økonomiplaner og økonomisk risikostyring.

Økonomiske konsekvenser:

I august 2024 ble Nesbyen kommune formelt innmeldt i ROBEK-registeret. Av det følger en forutsetning om å ta tilbake kontrollen over kommunens økonomi. Dette er en forutsetning for et godt tjenestetilbud over tid. Kommunen må i tillegg bygge fondsreserver for å møte fremtidige behov, tåle usikkerhet i driften av tjenestene, samt bygge opp egenkapital til investeringer. Årsbudsjettet er en bindende økonomisk plan for hele kommunens tjenesteleveranse. Skjer det endringer i løpet av budsjettåret som får betydning for årets inntekter eller utgifter skal det foretas nødvendige endringer i budsjettet. Endringer som påvirker de økonomiske rammene i sektorene eller de sentrale budsjettpostene skal vedtas av kommunestyret.

Vurdering:

Forslaget til budsjett 2025 og handlingsplanen for perioden 2025 til 2028 representerer første år som ROBEK-kommune for Nesbyen kommune. Det krever prioriteringer og omstilling. Dette gir klare begrensninger på handlingsrommet til kommunen.

Siden 2022 har økte energikostnader, høyere renter og et generelt økt kostnadsnivå preget hele den norske økonomien. Med ROBEK må vi tilpasse oss en enda strammere økonomisk virkelighet, med behov for å redusere kostnadene og effektivisere driften ytterligere. Dette vil medføre reduksjoner i tjenestene, både i form av tjenester på et lavere

nivå og at enkelte tjenester legges ned. Utfordringen blir å tilpasse driften til de økonomiske realitetene, uten at dette går for mye på bekostning av velferden til innbyggerne.

Kommunen vil ikke kunne møte og dekke de forventningene utvikling av velferdssamfunnet har gitt. Den forpliktende planen betyr krevende prioriteringer og omstillinger for å sikre at vi leverer gode tjenester til de som trenger oss mest, innenfor de rammene vi har. Å bevege seg fra ROBEK til robust vil ta tid. Det må gjøres på en klok måte. Dette budsjettforslaget gjør at vi rigger oss til en ny økonomisk hverdag.

Den viktigste oppgaven i dette budsjettet er derfor å rigge kommunen til å møte den økonomiske hverdagen vi er midt oppe i. Vi må stramme inn de økonomiske rammene og prioritere de ressursene kommunen disponerer på en klok og forutsigbar måte. Budsjettforslaget for 2025 og handlingsplanen for perioden 2025 til 2028 inneholder forpliktende plan del 2 for å sikre at kommunen jobber systematisk med tiltak for å komme ut av ROBEK. Planen har en rekke usikkerhetsmomenter. Kommunedirektøren varsler derfor behov for en del 3 av forpliktene plan i løpet av første halvår 2025. Statsforvalter vil være viktig medspiller arbeidet med del 3.

Nesbyen kommune ligger som nr 2. på kvalitetsbarometeret for kommune-Norge. Vi leverer tjenester med god kvalitet og godt omfang. Gjennom kommende omstilling skal vi sikre fortsatt gode nok tjenester for de som trenger det mest. Videre har vi en godt fungerende organisasjon med kompetanse og motivasjon for å løse utfordringene vi står i.

Kommunedirektøren er trygg på at vi vil lykkes med omstilling til en økonomisk bærekraftig kommune, hvor vi leverer tjenester i tråd med tilgjengelige økonomiske rammer til det beste for innbyggerne i løpet av handlingsplans perioden.

Link til Framsikt: [Økonomiplan og handlingsprogram 2025-2028 \(framsikt.net\)](https://framsikt.net)

Kommunedirektørens innstilling:

Formannskapet sender forslag til årsbudsjett 2025 inkludert prisliste for kommunale tjenester og Handlingsplan (HP) 2025-2028 på høring. Høringsfristen settes til 8.november 2024 kl 15:00